

ПРИНЦИП БЕЗПОСЕРЕДНЬОГО ВИКОНАННЯ АВТОРСЬКОГО ДОГОВОРУ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Олена Ілляшенко,

аспірантка НДІ інтелектуальної власності НАПрН України

Стаття присвячена дослідженню принципу безпосереднього виконання авторського договору у сфері охорони здоров'я. У цій науковій статті проаналізовано вимоги, притаманні принципу безпосереднього виконання в медичній галузі, проаналізовано законодавство України та зарубіжних країн. Автором обґрунтовано висновок про те, що зазначений принцип є необхідним елементом при укладенні авторського договору у сфері охорони здоров'я.

Ключові слова: договір, авторський договір, охорона здоров'я

Розвиток медичної науки зумовлює виникнення нових видів творчості у сфері охорони здоров'я та сприяє ефективному використанню досягнень учених для покращення здоров'я людської популяції.

У ст. 41 та 54 Конституції України встановлено, що кожен громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди. Кожен має право володіти, користуватися та розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності [1].

Метою цієї статті є аналіз наукової, цивілістичної та медичної літератури й дослідження юридичного значення принципу безпосереднього виконання автрського договору у сфері охорони здоров'я.

Сфера охорони здоров'я наскрізь просякнута науковими здобудками медичної науки. Адже медик-науковець у процесі створення наукового твору є основним і безпосереднім учасником наукової творчої діяльності. Наукові досягнення медика-нау-

ковця ефективно комерціалізуються у об'єкті інтелектуальної власності. Для реалізації найновіших наукових досягнень їх необхідно об'єктивізувати у формі усної доповіді, інформації, повідомлення тощо. Основною формою повідомлення наукових досягнень суспільству є їх публікації. Це може бути інтерв'ю (наукове повідомлення) чи інформація про певне наукове досягнення (наукова публікація). Отже наукова публікація може здійснюватися у формі наукових статей, брошур, монографій, узагальнень, збірників статей, підручників, навчальних посібників і багатьма іншими способами. Але оприлюднення наукового твору можливе не тільки шляхом публікації. Це можуть бути сучасні засоби радіо- й телемовлення та інші технічні засоби фіксації. Останніми роками великого поширення набули телекомунікаційні засоби оприлюднення наукових творів, що дає можливість відтворення творчого результату, досягнутого автором.

У пропонуваній роботі розглянемо авторські правовідносини у сфері охорони здоров'я та з'ясуємо, чи є право у третіх осіб (замовників), укладаючи

авторський договір з автором майбутнього твору, застосувати принцип безпосереднього виконання.

У юридичній літературі розглядаються декілька видів авторських договорів, які розрізняються за різними ознаками, зокрема й за ознакою виду об'єктів інтелектуальної власності: авторські договори, пов'язані з ще не оприлюдненим твором або твором, який вже доведений до загального відома; авторські договори про передачу виключних майнових прав і про передачу невиключних майнових прав; авторські договори, що ризяться від способу використання твору: видавничі договори, постановочні договори, сценарні договори, договір про депонування рукопису, договір художнього замовлення, договір про використання в промисловості творів прикладного, декоративно-прикладного мистецтва, договір про публічне виконання [24]. Чіткого визначення, хто може бути замовником наукового твору у сфері охорони здоров'я, законодавство України не надає, а отже, це коло є необмеженим. Проте, Законом України «Про видавничу справу» передбачається, що замовником є фізична чи юридична особа, яка замовляє видавничу продукцію, беручи на себе фінансові зобов'язання [23]. Тож можемо припустити, що замовником наукового твору у сфері охорони здоров'я можуть бути: громадяни України, фізичні та юридичні особи, держава Україна, іноземні держави, медичні установи, науково-дослідні установи, видавничі установи, зацікавлені у створенні твору.

Розглянемо авторські договори на створення творів науки. Вони можуть розглядатись як авторські договори за ознакою того чи того способу використання, зокрема видавничі договори, також ці договори повинні бути охарактеризовані за ознакою обсягу переданих авторських прав, тобто про передачу виключних майнових прав або про передачу невиключних майно-

вих прав. Зазначені договори можуть бути як авторськими договорами на замовлення, так і авторськими договорами на вже створений твір.

Більшість цивільно-правових відносин, що складаються у процесі створення та використання об'єктів авторського права регулюються авторськими договорами.

Використання творів науки у сфері медицини вторинними суб'єктами авторського права може здійснюватися на підставі авторського договору замовлення. Порядком укладання цих договорів визначено Цивільним кодексом України та Законом України «Про авторське право і суміжні права» [3, 4]. Договірна форма використання творів забезпечує реалізацію та охорону як особистих, так і майнових прав автора. Задовольняє вона й інтереси замовників, оскільки вони набувають права на користування твором, зокрема застосування у клінічній практиці, котрого не мають інші особи, а відтак можуть відшкодувати витрати на відтворення та розповсюдження творів, а також отримати винагороду.

За Законом України «Про авторське право і суміжні права» під авторським договором розуміють договір, відповідно до якого одна сторона (автор чи інша особа, що володіє авторським правом) передає майнові права іншій стороні договору.

У юридичній літературі зустрічаються й інші визначення поняття «авторський договір». Наприклад, О. А. Підпригора сформулював таке визначення поняття: «Авторський договір — це угода автора чи його правонаступників з іншими особами про вчинення відповідно до закону будь-яких дій з приводу володіння, користування та розпорядження твором» [5].

В. Бажанов, вважає, що авторський договір — це вид цивільно-правового договору, котрий укладається щодо майнових авторських прав, які автор передає чи надає або зобов'язується передати чи надати іншій сторо-

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

ні договору на умовах, визначених у договорі [13].

Цікавим у контексті теорії права інтелектуальної власності є визначення В. Дозорцева, тому що воно точніше: «За авторським договором одна сторона — автор — дозволяє іншій стороні — користувачу — використовувати твір або надає їй право розпоряджатися твором в будь-якому обсязі, а користувач зобов'язаний виплатити автору винагороду за використання чи надання такого права» [7].

Як бачимо, авторський договір — це інструмент урівноваження інтересів між авторами та суспільством. І звернімо увагу, що, на жаль, у жодному із запропонованих визначень не віднаходиться належного місця принцип безпосереднього виконання. Науковці, аналізуючи авторські договори, насамперед здійснюють аналіз його юридичної природи, форми, умов чинності та ін., але не вдаються до аналізу головного принципу авторських договірних відносин.

Аналізуючи принцип безпосереднього виконання авторського договору, вважаємо за потрібне розмежувати поняття предмета авторського договору й об'єкта авторського договору. На думку В. Бажанова, предметом авторського договору доречніше вважати майнові правовідносини, що виникають відповідно до договору. Зокрема, до таких правовідносин належать дії, які особи зобов'язуються вчинити згідно з договором, майнові права, що передаються за договором. А об'єктом авторського договору є конкретні об'єкти авторського права, зокрема, твори науки, які є створеними на момент укладання договору і втілені у відповідну форму, а також ті, які автор зобов'язується створити в майбутньому відповідно до договору.

Відповідно до ст. 638 ЦК України договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. Істотними умовами договору є умови про

предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів певного виду, а також усі ті умови, щодо яких сторонами досягнуто згоди [3]. Автором пропонується до істотних умов авторського договору віднести також положення щодо принципу безпосереднього виконання.

При укладенні договору в багатьох випадках не лише замовникові, але й кінцевому споживачу важливо, щоб замовлення було виконано безпосередньо автором. Адже кожен науковець є творчою особистістю і унікальністю його наукового результату тісно пов'язана з особистісними характеристиками конкретної особи-автора. Творчість кожної особистості залежить від її здібностей, знань і умінь, завдяки яким вона може створити новий, оригінальний та унікальний продукт, особливо це є актуальним у сфері охорони здоров'я. Істотне значення при розкритті та розширенні творчих можливостей особистості мають її уява, інтуїція, неусвідомлювані компоненти розумової активності, а також потреба в самоактуалізації [22] та особливі знання, навички, вміння, що їх особа набула у відповідному напрямі наукової сфери, у нашому випадку в медицині. Отже, обираючи автора майбутнього твору в сфері охорони здоров'я, замовник керується не лише власними принципами, але й визначеними у законодавстві стандартами можливого застосування створеного об'єкта у клінічній практиці. І на основі своїх внутрішніх потреб, вимог і критеріїв обирає того автора, котрий зможе втілити це в майбутньому творі. Не зважаючи на те, що Закон України «Про авторське право і суміжні права» не регламентує зміст авторських договорів, залишаючи це на розсуд сторін, і замовник, і автор у сфері охорони здоров'я перебувають в об'єктивних обмеженнях, визначених відомчим законодавством Міністерства охорони здоров'я України

(далі — МОЗ України). В. Луць зазначає: «Зміст договору — це ті умови, на яких укладена відповідна угода сторін. Оскільки договір є підставою виникнення цивільно-правового зобов'язання, то зміст цього зобов'язання розкривається через права та обов'язки його учасників, визначені умовами договору» [15]. На думку автора, замовник має право застосувати принцип безпосереднього виконання, що розкривається в істотних умов договору: автор зобов'язується створити власною працею та власним досвідом і у встановлений договором строк передати свій твір замовникові для використання обумовленим договором способом, а замовник зобов'язується здійснити чи почати використання твору.

Автор поділяє позицію, що авторські договори належать до тих, у яких заміна виконавця-автора неприпустиме за жодних обставин, адже твір є результатом інтелектуальної, творчої діяльності автора. При заміні автора чи при переадресації або допомозі інших суб'єктів твір може не набути бажаних якісних характеристик. Твір — це сукупність ідей, думок, міркувань, образів, наукових положень, оцінок, висновків, пропозицій, що є результатом творчої діяльності автора, які знайшли своє відображення в певній об'єктивній формі, придатній для сприйняття іншими та для її відтворення. Твір має бути результатом творчої діяльності автора, а не перенесенням уже відомої інформації. Цивільний кодекс України не розкриває творчої ознаки твору. Зазвичай, творчістю вважають інтелектуальну діяльність, у результаті якої виникають нові поняття, образи та форми їх втілення. Творчість породжує щось якісно нове, що вирізняється неповторністю, оригінальністю й унікальністю [12]. На думку О. Кашинцевої, творчість і твір є взаємопов'язаними явищами, проте перше може існувати без другого. Натомість, об'єктом авторського права, за логікою законодавця, є лише твір як ре-

зультат творчої діяльності. Тож, щоби результат інтелектуальної діяльності увійшов у поле правової охорони авторським правом, він має бути результатом творчого процесу [25].

Отже, основним обов'язком автора є, передусім, безпосередньо створити твір та надати йому тих якісних характеристик, які зумовлюються особистісними та професійними характеристиками автора, що може бути визначено в умовах договору. Це має бути твір відповідного жанру, обсягу тощо. Так само визначаються вимоги до наукового твору — статті, брошури, монографії, підручника. Мова та стиль наукового дослідження характеризується чіткістю, використанням притаманного відповідній галузі науки понятійного апарату. Традиційно у науковому стилі вирізняють чотири підвиди: суто науковий, науково-популярний, навчально-науковий і науково-діловий. За своїм призначенням і сферою використання кожен з цих підвидів наукового стилю переважає в тому чи тому жанрі:

- 1) суто науковий стиль — статті в журналах, наукові праці, дисертації, монографії, доповіді;
- 2) науково-популярний — нариси, книги, лекції, статті;
- 3) навчально-науковий — підручники, навчальні та методичні посібники, програми, збірники задач, завдань і вправ, лекції, конспекти, навчально-методичні матеріали;
- 4) науково-діловий — технічна документація (контракти, інструкції, повідомлення про випробування й аналізи, формули винаходів, реферати тощо);
- 5) науково-інформативний — реферати, анотації, патентні описи;
- 6) науково-довідковий — словники, довідники, каталоги [11].

Кожен з наведених вище жанрів має свої особливості, наприклад, при створенні медичного винаходу медико-науковцю необхідно описати формулу винаходу. У такому разі він осо-

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

бисто, керуючись принципом безпосереднього виконання авторського договору у сфері охорони здоров'я, описує свій медичний винахід у межах науково-ділового жанру.

Авторський договір необхідно відрізнити від інших форм договірного регулювання відносин щодо створення на замовлення твору науки. Так, на практиці необхідно розмежовувати авторський і трудовий договори, що має важливе значення для визначення обсягу прав творця твору та його замовника. Так, ст. 429 ЦК України передбачає, що «майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору, належать працівникові, який створив цей об'єкт, та юридичній або фізичній особі, де або у якої він працює, спільно, якщо інше не встановлено договором. У випадках, передбачених законом, окремі особисті немайнові права інтелектуальної власності на такий об'єкт можуть належати юридичній або фізичній особі, де або у якої працює працівник». Зазначимо, що для трудового договору принцип безпосереднього виконання не є істотним, адже працівник не може навіть теоретично делегувати виконання за договором іншій особі, оскільки він виконує його в межах трудових відносин, які регламентуються у відповідних посадових інструкціях. Якщо створення відповідного об'єкта інтелектуальної власності не входить до обов'язків автора за трудовим договором, то йдеться про авторський договір замовлення.

Вартий уваги приклад відомого українського медика-науковця Ю. Козіна. Лікар за освітою, з бездоганною 40-річною лікарською практикою та 30-річним досвідом науково-педагогічної діяльності, є доктором медичних наук та професором кафедри хірургії Харківського Національного медичного університету, Ю. Козін уперше в Україні започаткував розробку та втілення методів озонотерапії, що і про-

довжує практикувати й дотепер. Новизна та пріоритетність озонотерапії в лікуванні патологічних процесів підтверджена 17 патентами України та більш ніж 160 науковими працями [17]. У цій особі гармонійно поєднано дві іпостасі — медика і науковця. Ю. Козін також є консультантом Інституту озонотерапії і медобладнання. В Україні на початку 90-х рр. XX ст. з'являється перша школа озонотерапевтів. Замовляючи відповідні наукові розробки в зазначеного автора, замовник розраховував на принцип безпосереднього виконання, позаяк був зацікавленим саме у особистісних та професійних характеристиках конкретного виконавця — Ю. Козіна. Цікавим прикладом для аналізу розвитку принципу безпосереднього виконання є розвиток відповідної наукової школи. Під науковою школою ми розуміємо об'єднання наукової медичної спільноти на основі спільної ідеї, розробки нових методик для лікування озонотерапією, вдосконалення стратегій у процесі лікування пацієнтів озонотерапією. Кожна наукова школа має свою програмну концепцію для вирішення наукових задач. Спеціалісти об'єднані в наукову школу, розробляють лікувальні тактики для лікування певної хвороби, добираючи дозування препарату відповідно до фізіологічного стану пацієнтів.

Поява наукової школи була зумовлена пошуками нових, більш ефективних методів лікування важко хворих пацієнтів з хірургічними, урологічними та травматологічними патологіями. Та широке впровадження методів озонотерапії в Україні стримувалося відсутністю високоякісного й сертифікованого вітчизняного обладнання для озонотерапії, а також офіційного дозволу МОЗ України на практичне застосування таких методів лікування. І власне завдяки створенню наукової школи стала можлива переадресація виконання замовлення учасникам відповідної школи і згоди замовника.

Іще одним прикладом формування наукової школи, що розкриває принцип безпосереднього виконання, є новий етап в історії харківської школи озонотерапевтів і озонотерапії в Україні — створення в Харкові Української асоціації озонотерапевтів і виробників медобладнання, що дозволяє популяризувати нові методи лікування, об'єднує та координує науково-дослідну, навчальну, лікувальну і інформаційну діяльність у галузі озонотерапії, дає можливість систематизувати і застосувати європейський і український досвід. Членами Української асоціації озонотерапевтів і виробників медобладнання є медичні навчальні університети, академії, науково-дослідні інститути, лікувальні клініки всіх форм власності, фонди й організації з усіх регіонів України, а також зарубіжні організації [18]. З вищевикладеного матеріалу бачимо, що принцип безпосереднього виконання авторського договору в сфері охорони здоров'я важливий у разі укладення договору між лікувальною клінікою та виробниками медобладнання для створення на замовлення певного обладнання.

У юридичній практиці існує прецедент виникнення цивільно-правових відносин у сфері охорони здоров'я. Як нам відомо, не всі цивільно-правові договори у сфері охорони здоров'я оформлюються авторським договором. Наприклад, Методична рекомендація «Застосування озонотерапії в неврології» затверджено Міністерством охорони здоров'я України від 23.01.2007 р. [19]. Розробниками цієї рекомендації є Харківська медична академія післядипломної освіти, Українська асоціація озонотерапевтів і виробників медобладнання та Інститут озонотерапії та медобладнання. Над цією методикою працював великий авторський колектив, кожна з осіб зробила свій інтелектуальний внесок в розробку методики. На такому прикладі ми прослідкуємо трудові відносини між

працівниками вищеназваних установ і керівниками цих установ. Такі відносини ми не можемо віднести до авторських правовідносин з укладенням авторського договору, але можливе застосування принципу безпосереднього виконання. Що є важливим під час створення наукового твору (Методична рекомендація «Застосування озонотерапії в неврології»).

Озонотерапія при вагітності сприятливо впливає на хронічні захворювання, що були у вагітної жінки до зачаття, вона запобігає загостренню таких захворювань. Багато вагітних жінок, особливо в останньому триместрі виношування дитини, страждають від сильного болю в ділянці попереку та суглобах [20]. Лікар-озонотерапевт з багатолітнім досвідом роботи з вагітними жінками проводячи клінічні дослідження та медико-біологічні експерименти, не порушуючи законодавство України: за ч. 3 ст. 281 ЦК України медичні, наукові та інші дослідження можуть проводитися лише щодо повнолітньої дієздатної фізичної особи за її вільною згодою [3], ст. 45 Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо застосування медико-біологічних експериментів на людях [21], застосовував свою особливу методіку в озонотерапії з введенням в організм допоміжної газоподібної речовини, яка полегшувала біль в суглобах та попереку й після вагітності біль не турбував жінок. Свій науковий результат інтелектуальної власності він об'єктивізував у формі наукового твору у сфері охорони здоров'я. Зацікавлені в цій методиці суб'єкти можуть укласти авторський договір з автором вже створеного наукового твору в сфері охорони здоров'я. В подальшій співпраці замовника та лікаря-науковця при створенні твору у сфері охорони здоров'я в майбутньому, замовник має право визначити принцип безпосереднього виконання серед істотних умов авторського договору замовлення.

ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ

Отже, при укладенні авторського договору замовлення принципу безпосереднього виконання належить місце серед істотних умов, тоді замовник буде впевнений, що автор безпосередньо виконав, створив твір.

Автор пропонує ввести відповідне положення до авторського договору: «принцип безпосереднього виконання», що буде спрямований на досягнення відповідної мети, а саме ширше розкривати обов'язок автора безпосередньо своєю творчою працею створити об'єкт зобов'язання.

Отже, принцип безпосереднього виконання авторського договору — обов'язок автора своєю творчою працею виконати зобов'язання особисто перед замовником згідно з умовами угоди та вимогами законодавства.

При порушенні обов'язку особисто створити, виконати роботу замовник на підставі порушення принципу безпосереднього виконання має право розірвати авторський договір і застосувати санкції, прописані в договорі щодо порушення автором обов'язку особисто створити твір, який є об'єктом договору. Укладаючи договір з певним автором, замовник має бути впевнений, що твір буде створено особистою працею автора. Отже, передача прав і обов'язків, зміна авторського колективу тощо може відбутися лише зі згоди замовника і в такому разі вносяться певні зміни в договір. При цьому мова йде про суб'єктів, які вносять свій внесок в створення наукового твору. Залучення до створення твору суб'єктів, які сприяють автору технічно, цілком можливе навіть без погодження із замовником, якщо тільки інше не обумовлено в договорі.

З викладеного вище матеріалу можемо дійти висновку, що порушення принципу безпосереднього виконання авторського договору можливе лише в результаті навмисних дій автора. Не може бути виправданням для автора: прагнення закінчити твір до обумовленого строку, а тому залучити

до виконання твору інших спеціалістів, адже, в такому випадку науковий твір буде створений не власною працею автора, тому втрачає ознаку творчого характеру, суть і філософію в сфері авторського права. Для недопущення переадресації виконання замовлення іншими спеціалістами, які не вказані в авторському договорі, пропонуємо сторонам договору прописати положення щодо принципу безпосереднього виконання для юридичного закріплення факту створення наукового твору власними творчими зусиллями автора твору.

Отже, підставою виникнення правових відносин у сфері охорони здоров'я у більшості випадків є авторський договір. У авторському праві не міститься спеціальних норм, що регулюють договірні відносини саме у сфері охорони здоров'я. Авторські договори, використовувані у зазначеній сфері, характеризуються великою різноманітністю і їм притаманні як загальні властивості, так і певні відмінності, які дозволяють відокремлювати їх від інших договорів. Тож використання творів науки у сфері охорони здоров'я іншими особами може здійснюватися на підставі авторського договору. Принцип безпосереднього виконання авторського договору у сфері охорони здоров'я варто віднести до предмета авторського договору, який розкривається в істотних умовах договору: автор зобов'язується створити власною працею та власним досвідом твір і в установленний договором строк передати свій твір іншій стороні для використання. ♦

Список використаних джерел

1. Конституція України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации : учеб. / А. П. Сергеев. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Велби; Проспект, 2005. — 752 с.
3. Цивільний кодекс України : зі змінами та доповн. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
5. Цивільне право України : підручник : у 2 кн. / О. В. Дзера, Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін. ; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. — 2-е вид., допов. і перероб. — К. : Юрінком Інтер, 2005. — Кн. 2. — 640 с.
6. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничук. — К., 1974. — С. 547.
7. Дозорцев В. А. Авторский договор и его типы / В. А. Дозорцев // Социалистическая законность. — 1984. — № 5. — С. 23.
8. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради. — 2014. — № 37–38. — Ст. 2004. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
9. Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>.
10. Гельсінська декларація Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/990_005.
11. Колесникова Н. И. От конспекта к диссертации : учебн. пособ. / Н. И. Колесникова. — М. : Флинта; Наука, 2003. — С. 22.
12. Харитонов Є. О. Коментар до Цивільного Кодексу України від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс] / Є. О. Харитонов. — Режим доступу : <http://uristinfo.net/2010-12-27-04-58-59/256-npk-tsivilnij-kodeks-ukrayini-eo-haritonov/7031-pravo-intelektualnoyi-vlasnosti-na-literaturnij-hudozhnij-ta-inshij-tvir-avtorske-pravo.html>.
13. Бажанов В. О. Договірні правовідносини в авторському праві України : монографія / В. О. Бажанов. — Львів : ПП Сорока Т.Б., 2014. — 176 с.
14. Барышев С. А. Авторский договор в гражданском праве России, Франции и Швейцарии: Сравнительно правовой анализ : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 [Электронный ресурс] / Барышев Сергей Александрович; Казанский государственный университет. — Казань, 2002. — 26 с. — Режим доступа : <http://www.law.edu.ru/book/book.asp?bookID=107605>.
15. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. — 3 вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 1176 с.
16. Підпригора О. А. Право інтелектуальної власності [Електронний ресурс] / О. А. Підпригора. — Режим доступу : <http://uristinfo.net/avtorskoe-pravo/243-pravo-intelektualnoyi-vlasnosti-pidoprigora-oa/6516-dogovori-u-sferi-intelektualnoyi-dijalnosti.html?start=1>.
17. Творчість в науці та практиці : Юрій Козін — вчений-медик : бібліогр. покажч. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, уклад. Т. О. Сосновська. — Х., 2010. — 86 с.

18. *Институт озонотерапии и медоборудования [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.medozone.com.ua/about-us/42-o-nas.html>.*
19. *Методичні рекомендації «Застосування озонотерапії в неврології» затверджені МОЗ України 23.01.2007 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.medozone.com.ua/meditsina/106-metodicheskie-rekomendacii-primenenie-ozonoterapii-v-nevrologii-utverzhennye-mozu-23012007g.html>.*
20. *Озонотерапия при вагитности популярный метод лечения [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://gerwoman.ru/page/ozonoterapija-pri-vagitnosti-populjarnij-metod-likuvannja>.*
21. *Основы законодательства Украины про охорону здоров'я [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12/page2>.*
22. *Туриніна О. Л. Психологія творчості : навч. посіб. / О. Л. Туриніна. — К. : МАУП, 2007. — 160с. — Бібліогр. : с. 156–157.*
23. *Закон України «Про видавничу справу» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>.*
24. *Клейменова С. М. Авторські правовідносини як форма реалізації правомочностей суб'єктів авторського права : дис... канд. юрид. наук: 12.00.03/ Клейменова Світлана Миколаївна; Одеський національний ун-т ім. І. І. Мечникова. — О., 2004. — С. 187–203.*
25. *Кашинцева О. Ю. Авторське право на науковий твір у сфері медицини: етичні та творчі аспекти виникнення [Електронний ресурс] / О. Ю. Кашинцева. — Режим доступу : ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2013_6/3.pdf.*

Надійшла до редакції 31.01.2015 року

Ильяшенко Е. Принцип непосредственного исполнения авторского договора в сфере охраны здоровья. Статья посвящена исследованию принципа непосредственного исполнения авторского договора в сфере охраны здоровья. В данной научной статье проанализированы требования, касающиеся принципа непосредственного исполнения в медицинской отрасли, проанализировано законодательство Украины и зарубежных стран. Автором обоснован вывод о том, что указанный принцип является необходимым элементом при составлении авторского договора в сфере охраны здоровья.

Ключевые слова: договор, авторский договор, здравоохранение

Illiashenko E. Principle of direct execution of the copyright agreement in the sphere of health care. The article is dedicated to a research of the principle of direct execution of the copyright agreement in the sphere of health care. The demands inherent to the principle of direct execution in the sphere of medicine along with national and international legislation are analyzed in the scientific article. The author has come to conclu-

sion that the main participants of intellectual creative activity are the persons conducting inventive, pedagogical, scientific and technical activity.

The possibility of reproduction of creative result, achieved by the author of piece of art, third persons, is one of the reasons of appearance of copyright legal relations.

The order of entering into the copyright agreement is defined by the Civil Code of Ukraine and the Law of Ukraine “On Copyright and Related Rights”. Contractual form of piece of art’s usage guarantees realization and protection both non-proprietary and proprietary rights of the author. This form satisfies the interests of the clients due to the fact that they are purchasing separate rights to use the piece of art, non-belonging to the other persons, and in connection with this they are able to cover expenses on reproduction and distribution of piece of art and to receive remuneration. In addition, the society is also interested in contractual usage of piece of art, because such form stimulates creative activity of citizens and promotes spiritual and scientific development in the state.

The Law of Ukraine “On Copyright and Related Rights” defines a copyright agreement as an agreement, in accordance with which one party (the author or other person) shall transfer proprietary rights to the other party to the agreement.

The copyright agreement shall be the agreement, in which the substitution of the author-executor is not allowed under any circumstances.

The main duties of the author comprise a direct execution by the author him/herself and transfer of the piece of art to the other side. The piece of art shall meet the conditions and requirements, defined by the parties — it can be a piece of art of a certain kind of literature, genre, designation, scope etc. The requirements to the scientific work of art — article, brochure, monograph, manual — are defined in the same way.

The author offers to introduce the notion “principle of direct execution” in the copyright agreement, aimed to more thoroughly reflect the author’s duty to create the object of obligation by his/her own creative work. The contents of the copyright agreement shall be built on this principle.

Keywords: agreement, author’s contract, health care